

Begäran om utlåtande om utkast till lag om ändring av äldreomsorgslagen

Inledning

Social- och hälsovårdsministeriet begär utlåtande om det bifogade utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om stödande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (nedan *äldreomsorgslagen*).

Bakgrund

Till äldreomsorgslagen fogades 2020 bland annat en skyldighet att ha en personaldimensionering på minst 0,7 anställda per klient vid verksamhetsenheter för serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig institutionsvård för äldre. I dimensioneringen beaktas endast den personal som utför direkt klientarbete. Det föreskrevs att bestämmelsen om personaldimensionering skulle träda i kraft fullt ut efter en övergångsperiod den 1 april 2023, för att kommunerna och samkommunerna samt tjänsteproducenterna skulle ha möjlighet att förbereda sig för den betydande ökningen av personalbehovet.

Ikraftträdandebestämmelsen ändrades genom en lag (223/2023) som trädde i kraft våren 2023 så att personaldimensioneringen på 0,7 anställda per klient träder i kraft den 1 december 2023. Före det skulle dimensioneringen vara minst 0,65 anställda per klient. Ikraftträdandebestämmelsen ändrades vidare genom en lag (1046/2023) som trädde i kraft hösten 2023 så att personaldimensioneringen på 0,7 anställda per klient träder i kraft den 1 januari 2028. Före det ska dimensioneringen vara minst 0,65 anställda per klient.

På grund av det försämrade läget för den offentliga ekonomin beslutade regeringen i planen för de offentliga finanserna 2025–2028 om ytterligare åtgärder för att stärka den offentliga ekonomin. I sparåtgärderna i planen ingår att lätta på välfärdsområdenas skyldigheter. Regeringen har försökt trygga social- och hälsovårdstjänsterna bland annat genom att avhjälpa bristen på kompetent arbetskraft och förbättra välfärdsområdenas förutsättningar att producera lagstadgade tjänster med tillgängliga personalresurser. Miniminivån för personaldimensioneringen inom heldygnsomsorgen lätas upp, så att den är minst 0,6 anställda per klient från och med den 1 januari 2025.

Målsättning

I propositionen föreslås det att äldreomsorgslagen ändras så att personaldimensioneringen från och med den 1 januari 2025 ska vara minst 0,6 anställda per klient.

Social- och hälsovårdsministeriet ber dem som nämns i sändlistan lämna utlåtande om utkastet till regeringsproposition. Även andra än de som nämns i sändlistan kan lämna ett utlåtande om de så önskar.

Bilagor:

[infoga RP-utkast fi och sv]

Tidsplan, svarsanvisningar, beredare

Tidsplan

Remisstiden är 18.6.–14.8.2024.

Svarsanvisningar

Vi ber er lämna utlåtanden på adressen utlåtande.fi. I utlåtandena ska identifieringskoden för lagberedningsprojektet VN/16703/2024 nämnas.

Vänligen observera att alla utlåtanden är offentliga och publiceras i webbtjänsten utlåtande.fi.

Beredare och kontaktpersoner

Satu Karppanen, konsultativ tjänsteman, SHM (på plats 18.6.–28.6. och 29.7.–14.8.)

Annakaisa Iivari, avdelningschef, SHM (på plats 8.7.–26.7.)

I tekniska frågor som rör lämnandet av utlåtande: Eeva Kankaanpää, assistent, SHM
fornamn.efternamn@gov.fi

Sändlista

Attendo Oy/Ab

Riksdagens justitieombudsmans kansli

Esperi Care Oy/Ab

Södra Karelens välfärdsområde

Södra Österbottens välfärdsområde

Södra Savolax välfärdsområde

Regionförvaltningsverket i Södra Finland

Folkhälsan Valfärd Oy/Ab

Helsingfors stad

Hyvinvointiala HALI ry

Välfärdsområdesbolaget Hyvil Oy/Ab

Människorättscentret

Äldreinstitutet

Regionförvaltningsverket i Östra Finland

Östra Nylands välfärdsområde

Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf

Kajanalands välfärdsområde

Egentliga Tavastlands välfärdsområde

Mellersta Österbottens välfärdsområde

Mellersta Finlands välfärdsområde

Mellersta Nylands välfärdsområde

Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT

Kymmenedals välfärdsområde

Regionförvaltningsverket i Lappland

Lapplands välfärdsområde

Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland

Västra Nylands välfärdsområde

Mehiläinen Oy/Ab

Minnesförbundet rf

Justitiekanslersämbetet

Justitieministeriet

Undervisnings- och kulturministeriet

Birkalands välfärdsområde

Österbottens välfärdsområde

Norra Karelens välfärdsområde

Norra Österbottens välfärdsområde
 Norra Savolax välfärdsområde
 Regionförvaltningsverket i Norra Finland
 Päijänne-Tavastlands välfärdsområde
 Sametinget
 Satakunta välfärdsområde
 Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården
 Fackorganisationen för högutbildade inom socialbranschen Talentia rf
 Finlands närvårdar- och primärskötarförbund SuPer rf
 Tehy rf
 Institutet för hälsa och välfärd
 Företagare inom Hälso- och Socialvården rf
 Arbets- och näringsministeriet
 Finansministeriet
 Äldreombudsmannen
 Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI rf
 Centralförbundet för de gamlas väl rf
 Vanda och Kervo välfärdsområde
 Egentliga Finlands välfärdsområde
 Diskrimineringsombudsmannen

Ämnesord

personal
 personaldimensionering
 äldreomsorg
 serviceboende med heldygnsomsorg

Begäran om utlåtande:

1. Understöder ni den ändring som föreslås i utkastet?

- ja
- nej

2. Anser ni att den föreslagna ändringen är en fungerande lösning för att balansera ekonomin?

- ja
- nej

Om svaret är ja, kan ni lägga fram era synpunkter på ärendet.

Om svaret är nej, kan ni lägga fram alternativa lösningar för hur tjänsterna kan tillhandahållas på ett ekonomiskt hållbart sätt samt era övriga synpunkter på ärendet.

3. Anser ni att den föreslagna ändringen är en fungerande lösning för att trygga tillgången på personal?

- ja
- nej

Om svaret är ja, kan ni lägga fram era synpunkter på ärendet.

Om svaret är nej, kan ni lägga fram alternativa lösningar för hur tillgången på personal kan tryggas på ett sätt som motsvarar klienternas servicebehov samt era övriga synpunkter på ärendet.

4. För hur stor del av klienterna bedömer ni att en personaldimensionering på 0,6 är tillräcklig för att trygga klientsäkra tjänster av hög kvalitet?

Välj det lämpligaste av följande alternativ:

- 50 % eller färre
- 50–75 %
- 75 % eller fler

Ni kan lägga fram synpunkter på tillräckligheten av en personaldimensionering på 0,6.

5. Ni kan lägga fram andra relevanta synpunkter på konsekvenserna av den föreslagna ändringen.